

✙ ЄПИСКОП ВІКТОР БЕДЬ АРХИПАСТИРСЬКА ПРОПОВІДЬ У ДЕНЬ ПРЕОБРАЖЕННЯ ГОСПОДНЬОГО

✙ Віктор Бедь,
єпископ Мукачівський і Карпатський,
керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією
Православної Церкви України

м. Ужгород
6 серпня 2026 року

*«Це Син Мій Улюблений, Ягого Я вподобав; Його слухайте»
(Мт. 17:5)*

В ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа!

Дорогі у Христі брати і сестри!

Високодостойні наші українські воїни-захисники!

Сьогодні Свята Православна Церква урочисто відзначає одне з дванадесяти великих свят — Преображення Господа Бога і Спаса нашого Ісуса Христа, яке в українській народній традиції називають також Яблучним Спасом.

Святе Євангеліє розповідає нам, як Господь Ісус Христос узяв із Собою трьох найближчих учеників — Петра, Якова та Івана — і вивів їх на високу гору. Там Він преобразився перед ними: Його обличчя засяло, немов сонце, а одяг став білим, як світло. Поруч із Ним з'явилися старозавітні пророки Мойсей та Ілля, а з ясної хмари пролунав голос Бога Отця: «Це Син Мій Улюблений, Якого Я вподобав; Його слухайте».

На горі Господь не став іншим і не набув того, чого раніше не мав. Він лише відкрив ученикам ту Божественну славу, яка завжди належала Йому як Синові Божому. Апостоли побачили Христа таким, яким могли Його побачити настільки, наскільки людська природа була спроможна вмістити сяйво Божества.

Преображення Господнє відбулося незадовго до Христових страждань, розп'яття і смерті. Господь показав ученикам Свою славу, щоб зміцнити їхню віру перед випробуваннями. Він відкрив їм, що Голгофа не буде поразкою, а добровільною жертвою заради спасіння людства, що за стражданням настане воскресіння, за темрявою — світло, а за смертю — вічне життя.

Апостол Петро, побачивши Божественну славу, вигукнув: «Господи, добре нам тут бути!» Він хотів залишитися на горі, серед світла, спокою і небесної радості. Але Христос не дозволив ученикам назавжди залишитися там. Вони повинні були зійти з гори й повернутися у світ, де на них чекали людський біль, неправда, випробування, служіння і боротьба.

У цьому міститься важливий духовний урок для кожного з нас. Християнська віра не є втечею від життя, відповідальності та страждань ближніх. Господь підносить нас до світла, щоб ми, зміцнені цим світлом, поверталися до людей, служили їм, захищали правду, протистояли злу і самі ставали носіями Божої любові.

Преображення — це не лише подія земного життя Ісуса Христа. Це заклик до преображення кожної людини, Української Нації, суспільства і держави.

Людина преображається тоді, коли перемагає у собі гріх, неправду, ненависть, заздрість, користолюбство, жорстокість і байдужість. Вона преображається через покаєння, молитву, добрі справи, милосердя, чесність, жертвність і служіння ближньому. Преображення починається не зі зміни зовнішності, становища чи обставин, а зі зміни людського серця.

Сьогодні ми приносимо до храму виноград, яблука та інші плоди нового врожаю, дякуючи Богові за Його земні дари. Але освячення плодів має нагадати нам і про плоди нашого власного життя. Бо Господь очікує від нас не лише принесених до храму кошиків, а плодів віри, правди, любові, милосердя, відповідальності та добрих справ.

Які плоди ми приносимо Богові? Чи стало наше серце чистішим? Чи стали ми справедливішими? Чи навчилися прощати, допомагати потребуючим, підтримувати знедолених, захищати скривджених? Чи не залишаємося ми християнами лише за назвою, тоді як наші вчинки суперечать заповідям Христовим?

Уже дванадцятий рік Україна протистоїть московській російській агресії, розпочатій 2014 року, а від 24 лютого 2022 року — повномасштабній навалі. Московський агресор приніс на нашу землю смерть, руйнування, поневолення, зневагу до людської гідності та намагання знищити українську національну ідентичність, державність, мову, культуру, історичну пам'ять і духовну свободу.

Ця війна є протистоянням не лише армій і озброєнь. Вона стала протистоянням світла і темряви, правди і брехні, свободи і рабства, людської гідності й тоталітарного насильства. І саме тому голос Бога Отця, який пролунав на горі Преображення: «Його слухайте», — сьогодні звернений і до нас.

Слухати Христа означає не миритися зі злом. Слухати Христа — означає стояти на боці правди, захищати життя, свободу, людську гідність і Богом даровану Батьківщину. Не всякий спротив є ненавистю і не всяка боротьба є гріхом. Захист невинних від агресора є виявом любові, відповідальності та виконанням морального обов'язку перед Богом, своїм народом і майбутніми поколіннями.

Сьогодні ми з особливою вдячністю молимося за українських воїнів-захисників, які продовжують свій прижиттєвий жертвний подвиг. Вони залишили свої домівки, родини, мирну працю і звичне життя, щоб стати між московським агресором та Україною, між ворожою зброєю і нашими дітьми, між поневоленням і свободою.

Їхній подвиг звершується не лише в окрему вирішальну мить. Він триває щодня — у вірності військовій присязі, у витримці, взаємній підтримці, відповідальності за побратимів, захисті мирного населення та готовності жертвно служити Українському народові.

Український воїн, який боронить рідну землю не заради наживи чи загарбання чужого, а заради життя і свободи свого народу, здійснює високе служіння любові. Бо Сам Господь говорить: «Ніхто більшої любові не має над ту, як хто душу свою покладе за друзів своїх» (Ін. 15:13).

Ми низько схиляємо голови перед світлою пам'яттю українських воїнів-захисників, які полягли за Україну. Їхня смерть не була пошуком смерті. Вони обрали захист життя, свободи, рідної землі, своїх родин і майбутнього Української Нації, усвідомлюючи смертельну небезпеку.

Святість їхнього жертвовного подвигу полягає в любові, доведеній до найвищої міри самовіддання. Вони віддали найдорожче, що мали, — власне земне життя, щоб мільйони інших могли жити, молитися, навчати дітей, розмовляти українською мовою і залишатися вільними громадянами незалежної Української держави.

Остаточний суд про кожну людську душу належить єдиному Богові. Але ми маємо духовне і моральне право свідчити про святість жертвовної любові полеглих захисників, молитися за упокоєння їхніх душ і берегти їхню пам'ять як національну святиню. Їхні імена повинні жити не лише на пам'ятниках, у назвах вулиць чи на сторінках історії, а й у нашій щоденній відповідальності за Україну.

Ми не маємо права зрадити їхню жертву байдужістю, внутрішніми чварами, корупцією, безвідповідальністю, неправдою чи пристосуванством. Неможливо урочисто вшановувати загиблих воїнів і водночас обкрадати державу, послаблювати її оборону, зневажати закон або ставити власні інтереси вище за національні. Справжня шана полеглим — це чесне служіння Українській державі, турбота про живих захисників, поранених, ветеранів, полонених, родини загиблих і всіх постраждалих від війни.

Світло Фавору викриває всяку неправду. Перед ним неможливо приховати лицемірство, корисливість, боягузтво чи зраду. Воно показує людину такою, якою вона є перед Богом. Але водночас це світло не лише судить — воно зцілює, очищує і дає надію на преображення.

Україна також потребує преображення: духовного, морального, державного і суспільного. Нашої військової перемоги має бути гідним наше внутрішнє оновлення. Ми повинні будувати державу, у якій пануватимуть верховенство права, справедливість, відповідальність і повага до людської гідності; державу, гідну подвигу її захисників і пам'яті її полеглих синів та дочок.

Христос після Преображення зійшов із гори та пішов назустріч Голгофі. Так само й ми не можемо залишитися лише серед святкової урочистості. Після молитви, освячення плодів і духовної радості ми повинні повернутися до свого служіння — кожен на своєму місці. Один — на фронті, інший — у лікарні, храмі, школі, державній установі, економічному секторі, волонтерському осередку чи родині. Але всі ми покликані служити правді, берегти єдність і наближати перемогу України над московським російським агресором.

Нехай світло Преображення Господнього зміцнить наших українських воїнів-захисників, зцілить поранених, визволить полонених і незаконно утримуваних, потішить родини загиблих та всіх, хто переживає біль війни.

Нехай Господь упокоїть душі полеглих українських героїв у Своїх небесних оселях, де немає ні болю, ні страждання, а є життя вічне.

Нехай Всемиловитий Бог захистить Українську державу та Українську Націю, дарує нам перемогу над московським російським агресором, справедливий і безпечний мир, духовну єдність, мудрість і силу для відбудови та оновлення нашої Батьківщини.

І нехай у наших душах ніколи не згасає світло Христове — світло віри, правди, свободи, жертвовної любові та надії.

Зі святом Преображення Господнього!

З Яблучним Спасом!

Боже Великий, Єдиний, Україну храни!

Амінь.